

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Două vorbiri.

Sibiu, 23 Decembrie n.

Doi miniștri, reprezentanți autorizați ai politicii oficiale în două state mari europene, au rostit vorbiri mari zilele trecute, în fața parlamentelor proprii, și ambele vorbiri au avut efectul cel mai liniștitor asupra opiniei publice, destul de alarmate, din Europa. Pentru că în ambele vorbiri s'a accentuat *pacea*, necesitatea menținerii păcii europene.

A fost ministrul-president *Kokovzev* al Rusiei, care s'a pronunțat pe larg în fața Dumei rusești, întrunită acum pentru a patra oară în sesiune ordinară în Petersburg, asupra situației politice, interne și externe, și a fost ministrul de externe al Italiei, domnul *San Giuliano*, care în urma unei interpelări și-a spus părerea, iarăși pe larg, asupra motivelor, cari au îndemnat pe reprezentanții celor trei state aliate se reînnoiască acum tripla alianță, sub condițiunile de mai înainte.

Interesante au fost ambele vorbiri, mai ales însă a ministrului-president rusesc, pe care lumea politică de mult o tot așteaptă. De mult se dorea adecă să se știe, să se spună pe față, în mod oficial, dacă Rusia e cu adevărat protectora statelor mici balcanice în războiul început de ele în contra Turciei și că până unde să estinde acest protectorat? De mult se dorea să se știe, că în cas, că s'ar naște conflict între unul ori altul din statele mici balcanice și o altă putere, — colosul dela nord ce atitudine va avea?

Și eată că acum, — destul de târziu, — să pronunță prim-ministrul rusesc în chestia aceasta, declarând, că poporul rusesc trebuie se aibă cele mai curate simpatii, cele mai calde sentimente pentru statele creștine din Balcani, dându-le tot sprijinul, ca să-și poată crea noue baze de existență și de dezvoltare, — pentru că aceasta e tradiție la poporul rusesc. Dar atâta e tot ce trebuie se facă Rusia. Încolo se va feri și în viitor să provoace ea turburări, ori conflicte, ci va păstra sentimentele de datorință istorică, pe cari le-a moștenit din generație în generație. Recunoaște ministrul-president rusesc, că există o criză politică europeană, dar crede, că ea va fi rezolvată, spre multumirea generală, pe cale pacifică. Guvernul rusesc va contribui după toate puterile sale la menținerea păcii europene, despre a cărei necesitate e convins pe deplin.

Aceasta e solia, ce vine din Petersburg, o solie mult așteptată și mult dorită. Pentru că dacă și Rusia dorește pacea, atunci nu mai este motiv de temere, că nu va putea fi menținută pacea. E adevărat, că ministrul-president al Rusiei s'a pronunțat pentru menținerea păcii folosind și unele expresii și întonațiuni, cari nu erau de loc pacifice, ci semănau mai mult o amenințare, — dar în sfârșit nu forma, ci *fondul* ne interesează, iar *fondul*

vorbirii sale a fost pacific. Cam cu scrâșnire de dinți, cam cu pumnii ridicați s'a declarat guvernul rusesc aderent al păcii europene și al evitării conflictelor, dar esența e, că s'a pronunțat *pentru pace*. Și efectul vorbirii sale s'a și putut vedea numai decât. Cei din Belgrad imediat au perdut curajul, au mai lăsat din încăpăținare, și au declarat, că nu mai reflectează la părți din Albania: se învoesc, ca Albania să fie stat autonom, iar chestia cu portul de mare să o rezolveze Europa, așa cum va afla ea de bine. Sârbia capitulează deci, și conflictul dintre monarhia noastră și Sârbia, pe tema Albaniei și a portului de mare, e — delăturat.

Vorbirea ministrului de externe italian, *San Giuliano*, a făcut asemenea senzație mare, și a fost primită cu aprobări generale din partea camerei italiene, în fața căreia a fost rostită. *San Giuliano* spunea, că tripla alianță a fost reînnoită înainte de vreme (pentru că contractul încă nu expirase) nu în scopuri agresive, ci *în scopul păcii*. Tripla alianță, de când există, acum de treizeci de ani, nu a fost alta, decât o *garanță a păcii europene* și o *garanță a siguranței statelor*.

Foloasele pe cari le-a adus tripla alianță statelor interesate, ba și Europei întregi, sunt foarte mari; și tot spre folos are să fie ea și în viitor Europei, grijind de menținerea păcii. Pentru că tripla alianță e clădită pe temeliiile încrederii desăvârșite reciproce, și are legături trainice și puternice. A înșirat apoi ministrul de externe al Italiei foloasele pe cari le are în special Italia de treizeci de ani de când există tripla alianță, progresele cele mari pe cari le-a făcut în toate direcțiunile, și la urmă a încheiat spunând, că tripla alianță trebuie să rămână și în viitor *pârghia fundamentală a politicii externe italiene*, care prin continuitatea și tăria sa, e „menită să continue a inspira întregii Europe încrederea și considerația ce se cuvine totdeauna legalității și tăriei de care Italia este conștientă!“...

Pacea a accentuat-o deci și ministrul italian. A spus, cu alte cuvinte, că tripla alianță e o mare binefacere pentru Italia, e o mare binefacere pentru celelalte state aliate: Germania și Austro-Ungaria, și e o mare binefacere pentru Europa întreagă, căci apără pacea europeană, deci interesele întregii Europe. Și popoarele Europei ar ști se fie foarte recunoscătoare triplei alianțe pentru serviciile cele mari pe cari le face *păcii* europene, — dacă menținerea păcii în Europa ar fi numai cu ceva mai ieftină și nu ar fi atât de costisitoare, cum e, pe urma vecinicilor înarmări și pregătiri de război, încât abia mai putem să resuflăm sub povara greutăților celor mari pe cari se razimă — *pacea europeană*. Asta e partea slabă a triplei alianțe, — pe care dl *San Giuliano* nua a amintit-o. O amintim deci noi.

Din parlament. Marți dieta a votat legea despre apropierea, introducând în ea la propunerea ministrului de finanțe și dispozițiunea, că legile nouă de dare, cari aveau să fie puse în aplicare cu începerea anului 1913, rămân neexecutate până la 1 Iulie 1913. Dacă până atunci se schimbă în spre bine situația financiară a țării, ele vor fi executate; dacă nu, rămâne stabilită pentru anul 1913 darea reperisată pe contribuenți în anul curent 1912. Mercuri dieta a mai rezolvat niște chestii mărunte, iar ministrul de finanțe a răspuns la o interpeleție a deputatului *Hantos* în chestia ridicării depunerilor în masse dela bănci și apoi dieta a luat vacanță până la 20 Ianuarie 1913, astfel însă, că o ședință formală va ține în 30 ori 31 Decembrie, când guvernul va depune pe biroul dietei noua lege electorală, pe care Majestatea Sa Monarhul a provăzută cu sancționarea prealabilă.

Conferența dela Londra. Reprezentanții Turciei și ai celor patru state mici balcanice, cu cari Turcia a purtat războiul, încă nu au putut începe negocierile în chestia stabilirii condițiilor de pace, pentru că la conferență s'au prezentat și reprezentanții Greciei, iar Turcii nu aveau îndrumări deosebite și cu ei de vorbă. Au cerut deci instrucții dela Constantinopol, iar până la sosirea instrucțiilor consultările au fost întrerupte. Paralel cu consultările reprezentanților statelor beligerente s'a ținut însă, tot în Londra, și conferența ambasadurilor marilor puteri europene, care a stabilit deocamdată, că *Albania are se fie stat independent*, dar pe seama Sârbiei are se rămână deschisă calea pentru comunicarea comercială cu marea adriatică. Asupra celorlalte chestii mari, conferența ambasadurilor se va pronunța după sărbători. Deocamdată și-au întrerupt și ei consultările.

Primarul Vienei. Se comunică dela Viena, că primarul Vienei, domnul *Isosif Neumayer*, a trimis scrisoare magistratului vienez, *J. J.*, la orele 10, în care i a comunicat, că după ce s'a convins, că nu mai posedă încrederea majorității consiliului comunal, se retrage din postul de primar al Vienei. Dl *Isosif Neumayer* a ajuns primar al Vienei imediat după moartea lui *Lueger*, marele său înșirător, care destina să o urmaș al său pe Dr. *Weisskirchner*, până sa o a dreaptă, dar fiindcă *Weisskirchner* era pe atunci ministru, fruntașii partidului social-creștin din Viena au luat hotărârea să alege deocamdată pe *Neumayer* ca primar. Alesul nu s'a dovedit însă a fi vrednic urmaș al marelui *Lueger*, pentru că i-a lipsit mintea lui *Lueger*, dar i-a lipsit și corectitudinea în faptele săvârșite. S'au constatat lucruri compromițătoare despre dl *Neumayer*, și sub povara lor el a trebuit să se plece și se plece...

Pentru soldații dela frontieră. Câteva sute de artiști și artiște dela teatrele vieneze, precum și numeroși membri ai diferitelor orchestre, au cutierat ieri, *Duminecă*, restaurantele și cafenelele Vienei, făcând o colecție în favorul soldaților cari își fac serviciul la frontieră. Pentru scopul patriotic s'a adunat o sumă considerabilă. Colecție s'au făcut de altomn pentru soldații dela frontieră pretutindenea în monarhie, chiar și în orașul nostru, Sibiu, cu rezultate foarte frumoase, pentru că la ministerul de război din Viena au intrat până acum vre-o patru sute de coroane în scopul acesta. Când ne gândim însă, că soldații își au hrana lor destul de bună, iar cei dela frontieră chiar mai bună decât de obicei, își au îmbrăcămintea lor caldă, locuința lor bună și curată, nu duc prin urmare lipsă de nimic, ni se impune întrebarea, că nu era oare mai potrivită inițierea unei colecții în stil așa de mare, nu pentru soldații dela frontieră, ci pentru copiii lor, — ființele și lipșiți de îmbrăcămintă, — de acasă?!

Ridicarea depozitelor dela bănci.

Aceea ce s'a întâmplat la noi, în Sibiu, anume: că oamenii, mai ales cei dela sate, imediat cum au aflat, că nu este eschisă posibilitatea de a ne vedea încurcați într'un război cu vre-o putere străină, au alergat la bănci cu libelele și au cerut să li se plătească numai decât depunerile, pentru că ei nu *vreau să-și piardă banii*, — s'a întâmplat și pe alte locuri, prin toate părțile de țară. Pretutindenea aceeași teamă de război și aceeași teamă, că din pricina războiului oamenii își vor perde banii depuși la bănci. Pretutindenea deci aceleași păreri greșite și aceeași judecată falsă despre soliditatea băncilor.

Natural, că lucrul acesta nu e spre binele și înaintarea băncilor, ci din contră, e mare puguba ce o îndură ele, mai ales în aceste zile de criză financiară, prin cari au se treacă, și probabil că pentru a le veni lor întru ajutor s'a decis deputatul din dieta ungară, *Hantos Elemér*, să adreseze *Mercuri* interpeleție ministrului de finanțe *Teleszky* în chestia aceasta.

Domnul ministru *Teleszky* a răspuns numai decât, că *are cunoștință* despre mișcarea păgubitoare a deponenților, cari își scot banii dela bănci, și a declarat, că ține mișcarea de *nemotivată* și de păgubitoare în prima linie pentru deponenți însiși. A spus domnul ministru, că baza fundamentală a creditului modern e aceea, că omul, care nu-și poate valora singur capitalul, îl predă altora spre valorare. Sistemul acesta apoi se bazează pe *încrederea pusă în soliditatea statului*, care are să susțină ordinea de drept în stat între orice împrejurări. Statul, care nu poate oferi garanța aceasta, e perdut. Despre statul nostru nu poate spune nime, că nu ar fi în stare să susțină ordinea de drept între orice împrejurări. Cetățenii sunt datorici deci se aibă deplină încredere în stat. Raporturile politicii externe nu pot să sdruncine această încredere. Convingerea domnului ministru e aceea, că *va fi pace* și pe mai departe. Dar chiar dacă nu va fi pace, ci va fi război, nu e nici un motiv de nervositate și nici un motiv, ca oamenii să-și ridice banii dela bănci. Nu se poate spune și nu se va putea spune, că a procedat corect celce și-a scos banii dela bancă. Dacă deponenții asaltează instituturile de bani, prin aceasta aduc instituturile de bani în situație gravă. Publicul trebuie deci lămurit și luminat, că prin ridicarea depozitelor dela bănci sieși nu-și face nime nici un bine, iar conștientenilor sei și patriei în general fiecare astfel de deponent nervos îi pricinuește cea mai mare pierdere.

Cam așa a vorbit domnul ministru de finanțe *Teleszky*.

La timpul seu ne am fost spus și noi părerea, pe care o repetăm acum de nou, anume: că tocmai în timp de război, economiile oamenilor, fie mici, fie mari, nu sunt nici

Nr. 1079/1912.

(408) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător-cantor la școala noastră confesională din comuna Hăghig prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“:

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariu 700 cor. dela comuna bisericească.

Dela Ven. Consistor arhidiecezan.

Cvartir natural și lemne pentru foc, și grădina prescrisă de lege.

Alesul e îndatorat a forma cor cu elevii și a cânta cântările liturgice cu ei.

Suplicele de concurs sunt a se înainta la subscrierul în Bereczk, comitatul Hárómszék în termenul prescris.

Brețcu, 18 Noembrie 1912.

Oficiul protopresbiterial român gr.-or. al tractului Treiscaune în conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 777/1912.

(406) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa II Bozeș, în protopresbiteratul Geoagiului, prin acesta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a dotației preoțești.

Cereri instruite conform Regulamentului sunt a se înainta subscrierului în termenul deschis, iar reflectanții sunt poștați a se prezenta în comună spre a se face cunoscuți poporului.

Geoagiu, 1/14 Decembrie 1912.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popoviciu
protopop.

Nr. 1256/1912.

(403) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională din Herseni se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Salariu 1000 cor., și anume: 300 cor. din repartitie, în care se socotește și cele 5% după dare; iar 700 cor. ajutor dela stat, cvartir în natură și 20 cor. relut de grădina.

Cel ales are îndatorirea de a conduce în Dumineci și sărbători copiii la biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie, a îngriji de grădina de pomărit și școala de repetiție gratuită.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Făgăraș, la 24 Noembrie 1912.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 14,220 Bis.

(404) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a II Acmar, tractul Albei-Iuliei, se publică prin aceasta concurs din oficiu cu termen de 30 zile în foaia „Telegraful Român“ pe lângă emolumentele din coala B. despre întregirea dela stat.

Suplicele concursuali instruite conform legilor în vigoare, sunt a se înainta în termenul deschis oficiului protopresbiterial gr.-or. al Albei-Iuliei, și petenții, cu observarea dispozițiilor regulamentare vor avea a se prezenta la biserică în comună spre a cânta, cu vânta și eventual a celebra sfânta liturgie.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc ținută la 27 Noembrie 1912.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 4466/1912. IV.

(411) 1-1

Concurs.

La oficiul de dare orășenesc în Szászsebes e a se ocupa în 1 Ianuarie 1913 postul de diurnist.

Concurenții la acest post sunt provocați a și înainta rugărilor în scris provăzute cu timbru de una coroană până în 29 I. c. la magistratul orașului Szászsebes.

Postul e împreunat cu un venit anual de 1000 cor. Cei cu pregătire specială vor fi preferați. Terminul de abdicere o lună.

Szászsebes, la 18 Decembrie 1912.

Magistratul orășenesc.

Nr. 761/1912.

(402) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II Mermezeu Valeni, în protopresbiteratul Geoagiului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cereri de concurs instruite conform normelor din vigoare să se înainteze subsemnatului în termenul deschis, iar reflectanții să se prezinte în comună pentru a face cu-n știință cu poporul.

Geoagiu, 24 Noembrie v. 1912.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tractului Geoagiu, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popoviciu
protopop.

AVIZ.

Institutul de credit „Plugariul“, societate pe acții în Oltăcădate primește depuneri:

până la cor. 1000 $5\frac{1}{2}\%$
dela cor. 1000—5000 cu 6%

„ „ 5000 în sus cu $6\frac{1}{2}\%$

pe lângă abdicerile statutare începând cu 1 Ianuarie 1913. (412) 1-1

Anunț.

Sunt oficiant și proprietar, cu drept de penziune și venit anuale de 4000—5000 cor., doresc cunoștința unei fete bine crescute sau văduvă fără copii, care dispune de 10.000 cor.

Adresa: **Dicsőszentmárton**, „Postrestant Nr. 294“. (405) 3-3

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște

AVIZ.

„Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște“ primește depuneri dela

Cor. 2000 cu 5% , iar dela
„ 5000 cu $5\frac{1}{2}\%$.

→ Darea o plătește institutul. ←

(407) 2-10

Direcțiunea.**Cărbuni de Petroșeni, Cărbuni pentru fauri, Kox de gaz**

oferă trimiterea numai în vagon

Rudolf de Gardik, Sibiu,

(95) 19— biroul în edificiul sanatorului.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană

I. Enescu:

Cooperativele satești

Felul și însemnătatea lor.

Prețul Cor. 1.50, porto 5 fil.

Mare ocaziune de Crăciun

la

Vasilie Ban,

mare magazin de ghete la „Cisma mare roșie“

strada Oenei Nr. 7 SIBIU strada Oenei Nr. 7

cu prețuri ieftine.

Orice ghete cu prețuri de reclamă de Crăciun. Dela 30 Noembrie 1912 până în 10 Ianuarie 1913.

Prețurile:

Ghete de copii Chevreux și Box ori Kalv, Nr. 20—25 =	K 3—4
Ghete de copii „ „ „ „ „ 26—28 =	„ 4—5
Ghete de copii „ „ „ „ „ 29—34 =	„ 5—7
Ghete de băieți „ „ „ „ „ 35—39 =	„ 7—9
Ghete jum. p. dame „ „ „ „ „ „ 4—14	„ 4—14
Ghete înalte p. dame „ „ „ „ „ „ 8—14	„ 8—14
Ghete de lucru p. bărbați, exec. dur. de Kalv ori wicks	„ 7—
Ghete cu țug ori șirete p. bărbați în Chevreux ori box	„ 9—50
Ghete cu nasturi ori Ideal p. barb. „ „ „ „	„ 10—
Ghete de ale lui Kobrak „ „ „ „ „ „	„ 14—
Ghete Oslaria „ „ „ „ „ „	„ 12—
Ghete americane „ „ „ „ „ „	„ 13—
Ghete veritabile americane, cu șirete ori nasturi	„ 16—
Ghete de piele de Antilope p. barb. în toate colorile	„ 20—

Mare asortiment în
cisme pentru copii și bărbați.

Gamașe

dela 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu e: câștig puțin — și învârtire mare!
În zile de sărbătoare și Duminecile am înainte de amăzi
până la 10 oare deschis. (410) 1—

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

Ghete pentru dame de Box
:: elegante și moderne ::
K 8-50

NOUȚĂȚI

surprinzător de ieftine!

Cea mai mare fabrică din toată monarhia.

130 filiale proprii.

379 3-3

Calitatea cea mai bună, elegante și valoroase sunt ghetele

Turul.**Turul,**

fabrică de ghete, societate pe acțiuni

Filiala: **SIBIU.**

Ghete pentru bărbați Style
american elegant și durabil
K 11-50

Ghete pentru bărbați din
piele Box modern și durabil
K 10—

